

# HAIGEKASSA SEADUSE EELNÕU SELETUSKIRI

## 1. SISSEJUHATUS

Eesti Haigekassa seadusega luuakse avalik-õigusliku juriidilise isiku staatuses olev Eesti Haigekassa (edaspidi *haigekassa*) korraldama Eesti ravikindlustussüsteemi. Haigekassa luuakse praeguse Keskhaigekassa ja haigekassade asemele, viimased lõpetatakse. Nii haigekassa asutamine kui ka tema eelkäijate lõpetamine viiakse läbi seadusega.

Eesti Haigekassa seadus määrab kindlaks Eesti Haigekassa (edaspidi *haigekassa*) eesmärgi, ülesanded, pädevuse, õigusliku seisundi, tegevuse alused ja organid. Seadusega reguleeritakse haigekassa varaga seonduvad küsimused ning haigekassa eelarve ettevalmistamise ja kinnitamise ning aruandluse ja kontrolliga seonduvad küsimused. Samuti sätestatakse seaduses käesoleval ajal tegutsevate Keskhaigekassa ja haigekassade lõpetamine ning vara üleandmine Eesti Haigekassale. Eesti Haigekassa seaduse rakendussätetes nähakse ette tervishoiukorralduse seaduse ja ravikindlustusseaduse mitmete sätete muutmise või kehtetuks tunnistamine, samuti riigihangete seaduse täiendamine.

Haigekassa seaduse eelnõu on ette valmistanud Sotsiaalministeerium, kaasates Keskhaigekassa esindajaid. Haigekassa seaduse eelnõu ettevalmistamisel osalesid:

Hr. Eiki Nestor	- sotsiaalminister
Hr. Toomas Vilosius	- Riigikogu liige, Riigikogu sotsiaalkomisjoni esimees
Hr. Hannes Danilov	- Sotsiaalministeeriumi kantsler;
Hr. Üllar Kaljumäe	- Sotsiaalministeeriumi asekancler;
Pr. Katrin Saluvere	- Sotsiaalministeeriumi nõunik;
Pr. Maris Jesse	- Keskhaigekassa direktor;
Pr. Vaike Näripea	- Keskhaigekassa direktori asetäitja;
Hr. Jüri Raidla	- vandeadvokaat;
Pr. Maiu Fischer	- vandeadvokaadi vanemabi;
Hr. Jaanus Pikani	- Tartu Ülikooli Kliinikumi juhatuse esimees;

Haigekassa seaduse eelnõu ettevalmistamist ja selle eelnõu sisulisi probleeme on konsulteerinud Maailmapanga tervishoiu – ja sotsiaalkindlustusala õiguslik nõustaja hr. Hernan L. Fuenzalida-Puelma ja Maailmapanga tervishoiuspetsialist, tervishoiuprogrammide juht Balti riikides dr. Toomas Palu. Haigekassa seaduse eelnõu põhimõttelisi seisukohtasid on arutatud Maailmapanga tervishoiusektori direktori hr. Chris Lovelace'ga. Maailmapanga esindajate seisukohtadega Eesti Haigekassa seaduse eelnõuga seonduvates küsimustes on võimalik tutvuda Keskhaigekassas.

Eesti Haigekassa seaduse vastu võtmiseks Riigikogus on vajalik poolthälteenamus.

## 2. SEADUSE EESMÄRK

Seaduse eesmärk on tagada haigekassa stabiilne õiguslik seisund, mis on vajalik Eesti ravikindlustussüsteemi korraldamiseks ja edasiseks arendamiseks. Haigekassa määratlemine

avalik-õigusliku juriidilise isikuna suurendab avalikkuse osa ravikindlustussüsteemi juhtimises ja järelvalves ning tõhustab koostööd valitsusväliste organisatsioonidega. Samuti aitab avalik-õigusliku juriidilise isikuna organiseeritud haigekassa teostada koalitsioonileppe tervishoiupoliitikaalast seisukohta “arendada haigekassade süsteemi, et tugevdada lepingulist vastutust tervishoiuteenuste pakkujate ja haigekassade vahel, suurendada haigekassade rolli patsientide õiguste ja vajaduste kaitsmisel ja arstiabi kvaliteedi kontrollimisel”. Haigekassa organisatsioonile stabiilse õigusliku seisundi loomine ja juhtimissüsteemi tugevdamine aitavad kaasa tervishoiusüsteemi majandusliku efektiivsuse tõstmisele.

Haigekassa korraldamine avalik-õigusliku juriidilise isikuna võimaldab edendada osalusdemokraatia põhimõtteid, mille Vabariigi Valitsus on aktsepteerinud olulise õiguslik-poliitilise prioriteedina. Seaduse eelnõus on ette nähtud mitmete organisatsioonide esindajate lülitamine Haigekassa nõukogusse osalusdemokraatia põhimõtteid järgides. Samas on osalusdemokraatia põhimõtete edendamine Eesti Haigekassa puhul Vabariigi Valitsuse poolt suunatav, kuivõrd asjaomaste organisatsioonide esindajate määramine haigekassa nõukogusse toimub Vabariigi Valitsuse otsustustega.

Riigikontrolli peakontrolöri 31.08.1998. a. otsuse nr 40-13/066 preambulas ja punktis 1.1 on esitatud seisukohad ning ettepanekud, mille kohaselt on vaja läbi vaadata ja täpsustada Keskhaigekassa õigusliku staatusega seotud küsimused. Riigikontroll on seisukohal, et Keskhaigekassa õiguslik staatus ei ole käesoleval ajal kooskõlas kehtivate seaduste ja teiste õigusaktide sätetega. Riigikontrolli seisukohaga tuleb nõustuda.

Seaduse ülesandeks on seatud sätestada haigekassa pädevus, reguleerida haigekassa organisatsioon, viia haigekassade organisatsioon ja tegevuse põhialused kooskõlla kehtivate seadustega selleks, et haigekassa saaks efektiivselt täita ravikindlustusseadusest ja muudest seadustest tulenevaid ülesandeid.

Eesti Vabariigi ravikindlustusseadus on vastu võetud 12. juunil 1991. a. Ravikindlustusseaduse §-ide 3 ja 13 sätted on ainsad seaduse tasandil kehtestatud õigusnormid, mis reguleerivad haigekassade organisatsiooni. Eelöeldu tähendab, et haigekassade õiguslik staatus ja organisatsioon on seaduste tasandil sisuliselt reguleerimata.

Haigekassade õiguslik staatus ja organisatsioon on käesoleval ajal reguleeritud määrustega, seejuures mitte Vabariigi Valitsuse määrustega, vaid sotsiaalministri määrustega. Keskhaigekassa põhimäärus on kinnitatud sotsiaalministri 23. detsembri 1994. a. määrusega nr 67. Haigekassa põhimäärus on kinnitatud sotsiaalministri 25. veebruari 1994. a. määrusega nr 17. Eesti Vabariigi Valitsuse 22. aprilli 1994. a. määrusega nr 143 on kinnitatud “Ravikindlustusnõukogu põhimäärus”.

Keskhaigekassa põhimäärus ja haigekassa põhimäärus sätestavad, et Keskhaigekassa ja haigekassad on juriidilised isikud, kuid ei täpsusta, millist liiki juriidilised isikud. Sellist täpsustust ei leidu ka üheski käesoleval ajal kehtivas seaduses.

Ravikindlustusseaduse §-s 3 lg 1 on sätestatud, et kohustuslikku ravikindlustust korraldab riikliku sotsiaalkindlustuse süsteemi kuuluv Keskhaigekassa piirkondlike haigekassade kaudu. Ravikindlustusseaduse §-des 3 ja 13, mis käsitlevad Keskhaigekassat ja haigekassasid, ei ole sätestatud, et Keskhaigekassa ja haigekassad oleksid juriidilised isikud, rääkimata sellest, et oleks sätestatud, millist liiki juriidiliste isikutega on tegemist.

Keskhaigekassa ja haigekassad ei vasta käesoleval ajal tsiviilseadustiku üldosa seaduses sätestatud eraõiguslikele või avalik-õiguslikele juriidilistele kehtestatud nõuetele.

Haigekassa kui avalik-õigusliku juriidilise isiku õiguslik staatus on käsitlemist leidnud kohtupraktikas. Riigikohtu tsiviilkolleegium on 13. mail 1997. a. tsiviilasjas nr 3-2-1-57-97 tehtud määrusega asunud seisukohale, et haigekassa on avalik-õiguslik juriidiline isik. Riigikohus sätestas: “Tartu Haigekassa loodi TSÜS § 6 lg 2 enne 8. juunit 1996. a. kehtinud sõnastuse kohaselt ravikindlustusseaduse § 3 alusel. TSÜS § 6 lg 2 võimaldas avalik-õigusliku juriidilise isiku luua seaduse alusel.”

Vaatamata sellele, et Keskhaigekassa ja haigekassade tegevuses on selgelt olemas avalikud huvid ja et kohtupraktikas käsitletakse haigekassasid avalik-õiguslike juriidiliste isikutena, ei ole nad defineeritavad avalik-õiguslike juriidiliste isikutena käesoleval ajal kehtivate tsiviilseadustiku üldosa seaduses sätete täpses kontekstis.

### 3. EELNÕU SISU JA VÕRDLEV ANALÜÜS

Haigekassa seaduse eelnõu koosneb kuuest peatükist, millest teine peatükk on jagatud jagudeks. Eelnõus on järgmised peatükid: 1. peatükk – Üldsätted; 2 peatükk – Organid ja struktuuriüksused; 3. peatükk – Haigekassa vara ja eelarve; 4. peatükk – Raamatupidamine, aruandlus, kontroll; 5. peatükk – Lõpetamine; 6. peatükk – Rakendussätted.

Haigekassa **organisatsioon** on tsentraliseeritud. Haigekassal on üle riigi struktuuriüksused, kes tegelevad klienditeenindusega või ravikindlustushüvitistega (raviastutustega sõlmitavate lepingute ettevalmistamisega ja nende täitmise kontrollimisega, kindlustatutele soodustingimustel väljastatavate ravimite kompenseerimisega ja ajutise töövõimetuse hüvitiste arvestamise ja maksimisega). Struktuuriüksuste seisund reguleeritakse täpsemalt põhikirjas; nad ei ole juriidilise isiku organid TsÜS § 44 lg 2 mõttes.

Põhikirja kinnitab ja teeb selles muutusi Vabariigi Valitsus. Eesti Haigekassa organisatsiooni reguleerimine nii Eesti Haigekassa seaduse kui ka Eesti Haigekassa põhikirja sätetega võimaldavad organisatsioonile üheaegselt nii vajalikku stabiilsust kui dünaamilisust.

Eesti Haigekassa seadusega suurendatakse Vabariigi Valitsuse vahetat kontrolli haigekassa üle. Kuivõrd haigekassa opereerib oma ülesannete täitmisel riigieelarvest finantseeritavate suurte rahaliste summadega, nähakse ette ametikoha järgi rahandusministri lülitamine haigekassa nõukogusse. Eelöeldu tähendab, et tulevikus on haigekassa tegevus igapäevaselt kahe ministri – sotsiaalministri ja rahandusministri - kontrolli all. Haigekassa tegevuse vahetu tagasisidestuse seadusandjaga tagab Riigikogu ametikoha järgi sotsiaalkomisjoni esimehe lülitamine haigekassa nõukogusse ning Riigikogu poolt veel ühe Riigikogu liikme valimine nõukogusse.

Haigekassa organid on nõukogu ja juhatus.

Haigekassa **nõukogu koosneb** 15-st vajalike teadmiste ja laitmatu reputatsiooniga liikmest. Sotsiaalminister (nõukogu esimees), rahandusminister ja Riigikogu sotsiaalkomisjoni esimees on nõukogu liikmed ametikoha järgi. Riigikogu valib oma liikmete hulgast lisaks ühe nõukogu liikme. Vabariigi Valitsus nimetab sotsiaalministri ettepanekul Sotsiaalministeeriumi ametnike hulgast ühe nõukogu liikme. Vabariigi Valitsuse poolt nimetatud kindlustatud isikute

organisatsiooni(de) poolt tehtud ettepaneku alusel määrab Vabariigi Valitsus viis nõukogu liiget. Vabariigi Valitsuse poolt nimetatud tööandjate organisatsiooni(de) poolt tehtud ettepaneku alusel määrab Vabariigi Valitsus viis nõukogu liiget.

**Nõukogu liikme** volituste tähtaeg on reeglina kolm aastat. Liiget ei tohi nõukogusse valida rohkem kui kaks korda järjest, välja arvatud ametikoha järgsed nõukogu liikmed. Nõukogu liige saab oma tegevuse eest tasu vastavalt Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatavale korrale ja kannab vastutust oma kohustuste mittetäitmise eest solidaarselt teiste nõukogu liikmetega.

**Nõukogu koosolekud** toimuvad mitte harvem kui üks kord kolme kuu jooksul. Nõukogu otsus on vastu võetud kui selle poolt hääletab üle poole nõukogu liikmetest. Teatud juhtudel on vaja 2/3 hääleteenamust. Lubatud on otsustamine koosolekut kokku kutsumata. Nõukogu pädevuses on haigekassa tegevuse strateegiline juhtimine ja kontroll juhatuse tegevuse üle.

Haigekassa **juhatuse** on haigekassat juhtiv organ. Juhatuse koosneb kolmest kuni seitsmest vajalike teadmiste ja laitmatu reputatsiooniga liikmest, kelle volituste tähtaeg on kuni viis aastat. Ainuisikulise esindamise õigus on üksnes juhatuse esimehel, teiste juhatuse liikmete esindusõiguse piirangud sätestatakse haigekassa põhikirjas. Juhatuse liikmete tasud on avalikud.

**Juhatuse esimees** teeb ettepanekud teiste juhatuse liikmete nimetamiseks, omades seega võimalust teovõimelise meeskonna kujundamiseks. Juhatuse esimehe leidmiseks korraldatakse avalik konkurss.

**Juhatuse koosolekud** toimuvad mitte harvem kui kord kuus. Koosolekul võetakse otsused vastu 2/3 hääleteenamusega. Juhatuse liikmed vastutavad oma kohustuste mittetäitmisega tekitatud kahju eest solidaarselt.

Haigekassa ei saa anda ega tagada laenu. Haigekassa võib võtta laenu ainult enda omandis olevate asjade tagatisel. Haigekassa on oma **vara** omanik. Haigekassa vara valdamisel, kasutamisel ja käsutamisel kohaldatakse Eesti Haigekassa seaduse sätteid. Tervise edendamise, haiguste ennetamise ja raviteenuste ostmisel ei kohaldata riigihangete seadust. Viimasel seisukohal on ka täna Riigihankeamet ja Riigikontroll, kuid nimetatud küsimus vajab õiguslikku reguleerimist.

Haigekassa **eelarve** koosneb tasakaalustatult haigekassa ühe majandusaasta kõigist tuludest ja kuludest. Juhatuse valmistab ette eelarve projekti, lähtudes Riigikogu poolt vastu võetud riigieelarvest ning esitab selle nõukogule kinnitamiseks. Nõukogu kinnitab haigekassa eelarve kolmekümne päeva jooksul arvates Riigikogu poolt vastu võetud riigieelarve jõustumisest, vastasel juhul läheb eelarve kinnitamise õigus ja kohustus üle Vabariigi Valitsusele. Eelarve avaldatakse Riigi Teatajas ja internetis.

Haigekassa eelarve **kassatagavara** on haigekassa eelarve vahenditest moodustatav reserv, mida juhatuse kasutab haigekassa kulude finantseerimiseks ajutiste kassalünkade korral, mis võivad muuhulgas tuleneda ravikindlustuse kulude seotusest haigestumise hooajalisusega. Kassatagavara suuruseks on vähemalt viis protsenti eelarve mahust.

Haigekassa **reservkapital** on haigekassa eelarve vahenditest moodustatav reserv ravikindlustussüsteemile makromajanduslikest muutustest tulenevate riskide vähendamiseks. Reservkapitali suuruseks on kaheksa protsenti eelarve mahust. Reservkapitali haldamist

korraldab rahandusminister. Haigekassal on õigus oma eesmärkide saavutamiseks võtta rahalisi kohustusi **järgmise aasta** assigneeringute arvel kuni 25 protsendi ulatuses jooksvaks eelarveaastaks ettenähtud vastavatest assigneeringutest, parandades raviasutuste töö planeerimisvõimalusi.

Haigekassa ei saa olla pankrotivõlgnik. Riik vastutab haigekassa kohustuste täitmata jätmise eest ainult haigekassa tegevust mõjutavate väärtsuste langetamise korral seaduses

Nimetatud väärtsuseks võib olla näiteks Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud kindlustatute tervise edendamise, haiguste ennetamise ja ravikulude tasumisel ning soodustingimustel ravimite väljastamisel rakendatavate **piirhindade ja piirmäärade** mittevastavus ravikindlustuse rahalistele ressurssidele. Piirmäärade ja piirhindade kehtestamise ettepaneku teeb Vabariigi Valitsusele haigekassa nõukogu, olles eelnevalt ära kuulunud juhatuse arvamuse.

Haigekassa lähtub **raamatupidamise** korraldamisel raamatupidamisest. Haigekassa majandusaasta algab 1. jaanuaril ja lõpeb 31. detsembril. Nõukogu esitab kord aastas sotsiaalministri kaudu Vabariigi Valitsusele aruande haigekassa majandustegevuse kohta. Juhatus esitab kord kvartalis nõukogule aruande haigekassa majandustegevuse kohta. Aruanded avalikustatakse Riigi Teatajas ja internetis.

Haigekassat kontrollib Riigikontroll ja nõukogu poolt nimetatud audiitor.

Haigekassa **töötajatele** ei laiene avaliku teenistuse seadus. Haigekassa struktuuriüksuste juhtidega sõlmitakse tähtjalised töölepingud.

Haigekassa **lõpetatakse** seadusega, kui haigekassa tegevus ei ole Vabariigi Valitsuse seisukohalt enam vajalik. Haigekassa lõpetamisel järelejäanud vara antakse üle riigile.

Eesti Haigekassa seaduse eelnõu ettevalmistamisele eelnes juriidiline analüüs võimalikest alternatiividest haigekassade organisatsiooni ja õigusliku staatuse korraldamisel. Memorandum sotsiaalministrile “Haigekassade organisatsiooni juriidiline seisund ning reformi õiguslikud võimalused” valmis advokaadibüroo Raidla ja Partnerid tööna 21.veebruari 1999. Memorandum on tutvumiseks kättesaadav Keskhaigekassas.

Valikud, mille üle memorandumis diskuteeriti, olid:

1. Avalik-õiguslik juriidiline isik;
2. Sihtasutus;
3. Valitsusasutuse hallatav asutus.

Analüüsides eeltoodud alternatiivide puhul haigekassade põhiülesannete täitmise, organisatsiooni ülesehituse ja juhtimise ning reorganiseerimise võimalusi, samuti analüüsides ravikindlustussüsteeme Lääne- ja Kesk-Euroopas, jõuti sotsiaalministri eesistumisel toimunud aruteludel seisukohale, et Keskhaigekassa ja haigekassade organisatsiooni ning õigusliku staatuse reorganiseerimisel on otstarbekas valida avalik-õigusliku juriidilise isiku kontseptsioon.

Täitevõimust igapäevaselt lahutatud ravikindlustussüsteemid töötavad Saksamaal, Sveitsis, Austrias, Hollandis, Belgias, Luxemburgis, Prantsusmaal. Arvestades kõikide riikide

ajaloolisi, kultuurilisi ja õigusruumi erinevusi, samuti erinevusi rahvaarvus ja majanduses, ei ole võimalik võtta kopeeritavat eeskju teiste riikide õigusaktidest, vaid juhinduda põhimõttelistest lahendustest ja väärtustest, mida need kannavad.

Maailma Tervishoiuorganisatsiooni ja Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni poolt 1994. aastal välja antud raamatus "Social Health Insurance – Handbook for Planning"<sup>1</sup> asuvad autorid Charles Normand ja Axel Weber seisukohale, et "Üldjuhul on soovitatav säilitada ravikindlustusfondile teatud sõltumatus valitsusest. Selle põhjuseks on mitmed tähtsad eelised, mida sõltumatus annab:

- Eelarvete range eraldatus (kindlustuse (osa)makseid ei saa kasutada muudel poliitilistel eesmärkidel peale ravikindlustuse). See punkt on väga tähtis. See võib olla otsustav sotsiaalse ravikindlustuse edasise arengu suhtes ja suurendada inimeste soovi maksta kindlustuse (osa)makseid.
- Otsuse langetamine on mõningal määral sõltumatu valitsuse poliitika muutustest ja on suunatud tervise-eesmärkidele.
- Võimaluse rakendada erasektorile omast juhtimispraktikat ja organisatsioonilist struktuuri."

Avalik-õigusliku juriidilise isikuna määratletud haigekassa toetab koalitsioonileppe tervishoiualaseid ja riigi juhtimise muutmise alaseid seisukohti.

Eesti Haigekassa seaduse eelnõu on kooskõlas Põhiseaduse ning nende rahvusvaheliste organisatsioonide õigusaktidega, millega Eesti Vabariik on ühinenud või mille assotsieerunud liige või liikmekandidaat ta on.

Euroopa Liidu liikmesriikide sotsiaalkindlustust reguleerib Nõukogu määrus 1408/71/EEC 14. juunist 1971.a. sotsiaalkindlustusskeemide kohaldamisest ühenduse piires liikuvatele töötajatele, füüsilisest isikust ettevõtjatele ja nende perekonnaliikmetele (OJ L 149,05.07.1971) Nimetatud õigusakt ei reguleeri ravikindlustustuse organisatsiooni ja korraldust liikmesriikides, mille tõttu Euroopa Liidu õigusallikate ja Eesti seaduse eelnõu võrdlustabeli täitmine ei ole vajalik.

Euroopa Liiduga liitumisel muutub haigekassa pädevaks asutuseks Euroopa Liidu sotsiaalkindlustuse koordinatsioonireeglite rakendamisel Nõukogu määrustes (EMÜ) nr. 1408/71 ja nr. 574/72 kehtestatud korras ja tingimustel. Selleks on vaja haigekassale tagada stabiilne õiguslik seisund ja hea reguleerib administratiivne suutlikkus.

Eesti Haigekassa seaduse eelnõu §-s 46 on sätestatud tervishoiukorralduse seaduse mõnede sätete kehtetuks tunnistamine, eelnõu §-s 47 on ette nähtud Eesti Vabariigi ravikindlustusseaduse mitmete sätete muutmise ja kehtetuks tunnistamine, samuti ravikindlustusseaduse täiendamine mõningate uute sätetega, eelnõu §-s 48 on sätestatud riigihangete seaduse täiendamine.

---

<sup>1</sup> Charles Normand, Axel Weber " Social Health Insurance – Handbook for Planning" , WHO and ILO 1994, peatükk 11.Administreerimine ja juhtimine, osa 11.2.

#### **4. EELNÕU TERMINOLOOGIA**

Eelnõu terminoloogia on tavapärase käesoleval ajal Eesti õigusaktides kasutatav terminoloogia.

Eelnõus on kasutusele võetud termin “tervishoiuteenus”, mis tuleneb uue tervishoiukorralduse seaduse eelnõus kasutatavast terminoloogiast.

Ravikindlustusseadusesse viiakse muudatusena sisse termin “ravikindlustushüvitis”, millega võetakse kokku ravikindlustuse poolt kindlustatule võimaldatavad hüvitised ja teenused – raviteenus, soodustingimustel kindlustatutele väljastatavad ravimid ja ajutise töövõimetuse hüvitised.

#### **5. EELNÕU VASTAVUS EUROOPA LIIDU ÕIGUSELE**

Euroopa Liidu õigus ei reguleeri ravikindlustustuse korraldust liikmesriikides, mille tõttu Euroopa Liidu õigusallikate ja Eesti seaduse eelnõu võrdlustabeli täitmine osutub mittevajalikuks.

Euroopa Liiduga liitumisel muutub haigekassa pädevaks asutuseks Euroopa Liidu sotsiaalkindlustuse koordineerimisreeglite rakendamisel Nõukogu määrustes (EMÜ) nr. 1408/71 ja nr. 574/72 kehtestatud korras ja tingimustel. Selleks on vaja haigekassale tagada stabiilne õiguslik seisund ja hea administratiivne suutlikkus.

#### **6. SEADUSE MÕJUD**

Seadusel ei ole rakendamisel otseseid mõjusid riigi julgeolekule, rahvusvahelistele suhetele, majandusele, keskkonnale, teiste riigiasutuste ja kohalike omavalitsuste asutuste töökorraldusele ega märkimisväärseid sotsiaalseid tagajärgi. Oodatav mõju on haigekassade töökorralduse ja juhtimise tõhustumine, selle kaudu kvaliteetsete ravikindlustushüvitiste võimaldamine kindlustatutele ning maksumaksja raha efektiivne kasutamine.

#### **7. SEADUSE RAKENDAMISEKS VAJALIKUD KULUTUSED**

Seaduse rakendamiseks ei ole ette näha otseseid kulutusi. Teatud kulutused kaasnevad haigekassade struktuurireformiga, mis toimuks ka teiste punktis 3 toodud juriidiliste valikute puhul. Vajalikud kulutused kaetakse ravikindlustuse 2000. ja 2001. aasta eelarvest.

#### **8. RAKENDUSAKTID**

Haigekassa tegevust reguleeritakse lisaks haigekassa seadusele ka teiste seadustega (eelkõige ravikindlustusseadus), Vabariigi Valitsuse määrustega (eelkõige piirhindade ja -tariifide osas), muude õigusaktidega ja Vabariigi Valitsuse poolt kinnitatava haigekassa põhikirjaga.

Eesti Haigekassa põhikiri on tarvilik Vabariigi Valitsuse poolt kinnitada enne Eesti Haigekassa seaduse jõustumist ning jõustada koos eelmärgitud seaduse jõustumisega.

Vabariigi Valitsuse poolt kinnitatava Eesti Haigekassa põhikirja kavand on lisatud käesolevale seletuskirjale.

## **9. SEADUSE JÕUSTUMINE**

Eesti Haigekassa seadus on otstarbekas jõustada alates 1. jaanuarist 2001. a., kuna selline tähtaeg annab piisava aja hoolikalt ette valmistada ja vastu võtta ning jõustada seaduse rakendusaktid; selline tähtaeg annab võimaluse korrektselt ette valmistada käesoleval ajal eksisteerivate Keskhaigekassa ja haigekassade lõpetamise ning nende vara ja õiguste ning kohustuste üleandmiseks Eesti Haigekassale. Samuti on otstarbekas alustada Eesti Haigekassa tegevust eelarveaasta algusest, mis võimaldab kooskõlas kehtiva Eesti Haigekassa seadusega ette valmistada ja kinnitada Eesti Haigekassa 2001. aasta eelarve.

Eiki Nestor  
minister

Hannes Danilov  
kantsler